

Consultatieverslag Wijziging Regeling Wet kinderopvang in verband met de taaleis

Inhoud:

- *Onderwerp*
- *Looptijd*
- *Voorgelegde vra(a)g(en)*
- *Opbrengst consultatie (hoeveel reacties en globaal de doelgroepen)*
- *Op hoofdlijnen de opbrengst van de consultatie en belangrijkste veranderingen in voorstel en toelichting benoemen, als die er zijn*

Op 1 januari 2025 moeten pedagogisch medewerkers die werken in de dagopvang minimaal taalniveau 3F Nederlands beheersen. Deze taaleis is onderdeel van de regelgeving Innovatie en kwaliteit kinderopvang (IKK). De taaleis IKK is ingevoerd met een regeling uit 2017.¹

Deze internetconsultatie gaat over een aantal wijzigingen in die regeling uit 2017. We verduidelijken met welke bewijsstukken een medewerker haar of zijn taalniveau kan aantonen. Ook staan er enkele uitzonderingen op de taaleis IKK in de regeling. Die zijn bedoeld zodat de taaleis IKK minder knellend is in de praktijk. Deze wijziging is van 8 april 2024 tot 12 mei 2024 in internetconsultatie gegaan. Er zijn geen speciale vragen gesteld bij de internetconsultatie. Mensen konden in het algemeen op de voorgestelde wijzigingen reageren.

Allereerst willen we de mensen die hebben gereageerd, daarvoor bedanken. Er zijn 44 openbare en 10 niet-openbare reacties geplaatst. Mensen uit verschillende doelgroepen hebben gereageerd op de internetconsultatie. De grootste groepen zijn pedagogisch medewerkers en kinderopvangorganisaties.

Een deel van de mensen reageert op de taaleis in het algemeen (onder andere over het nut en de noodzaak). De internetconsultatie ging over de wijzigingen en verduidelijkingen over de taaleis. Daarom zijn deze algemene reacties op de taaleis niet meegenomen in dit verslag. Dat neemt niet weg dat het Ministerie deze reacties kent en begrijpt. De minister / politiek heeft de afweging gemaakt dat het ondanks deze zeer begrijpelijke reacties nodig is dat beroepskrachten in de dagopvang mondeling taalniveau 3F beheersen. Dit is belangrijk voor een goede taalstart van jonge kinderen.

Een ander deel van de mensen reageert op de wijzigingen op de taaleis. De meeste mensen zijn positief over de voorgestelde versoepelingen en uitzonderingen. Een deel van de mensen is negatief hierover. Zij vinden het belangrijk dat medewerkers die met kinderen werken, een goed taalniveau hebben. De reden hiervoor is dat zij niet willen inleveren op de taalontwikkeling van kinderen.

Er zijn ook mensen die voorstellen doen om de taaleis op andere punten te versoepelen. Dit heeft niet geleid tot een wijziging in deze regeling. Hieronder leggen we uit waarom.

¹ [Regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 21 augustus 2017 tot wijziging van de Regeling Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen in verband met de totstandkoming van het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzaalwerk en de nadere uitwerking van enige kwaliteitseisen \(Stcrt. 2017, 49278\).](#)

Het belangrijkste voorstel dat wordt gedaan, is een uitzondering voor medewerkers die al langer in de dagopvang werken. Zeker als zij al goed functioneren, maar niet het juiste taalniveau kunnen aantonen. Deze suggestie is niet als zodanig overgenomen. Het startpunt is de wijzigingsregeling uit 2017. Toen is besloten de taaleis in te voeren voor alle beroepskrachten en niet alleen voor nieuw instromende beroepskrachten. Dit ten behoeve van de taalrijke omgeving voor kinderen. De sector heeft daartoe een ruime ingroeietermijn gekregen; namelijk tot 2025. Recent onderzoek toont aan dat de meeste zittende beroepskrachten binnen deze termijn aan de taaleis IKK kunnen voldoen.² Een relatief beperkt deel van de beroepskrachten heeft meer moeite met het halen van de taaleis. Voor deze groep zijn er twee uitzonderingen opgenomen in deze regeling. Namelijk de uitzondering voor oudere beroepskrachten en de uitzondering voor de buitenschoolse opvang. Op die manier biedt deze regeling kindercentra meer ruimte om ervaren beroepskrachten te behouden. Een ruimere uitzondering voor alle zittende medewerkers sluit niet aan bij het doel van de taaleis IKK, zoals deze is geformuleerd in 2017.

In sommige reacties is gevraagd om een extra coulanceregeling te ontwikkelen, gelijkwaardig aan de wettelijke eis met betrekking tot het VE-Startcertificaat. Dit heeft niet geleid tot aanpassingen. Het uitgangspunt blijft dat alle beroepskrachten moeten voldoen aan de taaleis. Voor de dagopvang is dit op taalniveau 3F of B2. Voor de bso is dit op taalniveau 2F of B1. Op verschillende manieren is de groep beroepskrachten die de taaleis nog moeten halen al tegemoet gekomen. Namelijk:

- Zittende beroepskrachten hebben een ruime ingroeietermijn gekregen in de regeling uit 2017.
- Voor pedagogisch medewerkers die desondanks de taaleis nog niet gehaald hebben, zijn er twee uitzonderingen opgenomen in de regeling. Dit zijn: meer tijd voor oudere beroepskrachten en meer tijd voor medewerkers die in de tweede helft van 2024 langdurig afwezig zijn geweest.
- De taaleis geldt vanaf 1 januari 2025 voor beroepskrachten, dus **niet voor beroepskrachten in opleiding of stagiairs**. Beroepskrachten die nog in opleiding zijn voldoen logischerwijs nog niet aan alle kwalificatie-eisen of de taaleis. Het gaat dan om het praktijkdeel van de opleiding die kwalificeert voor de kinderopvang. De Cao kinderopvang bepaalt onder welke voorwaarden beroepskrachten in opleiding formatief ingezet mogen worden. Als een pedagogisch medewerker niet beschikt over een bewijsstuk voor de taaleis IKK, niet (langer) voldoet aan de voorwaarden om als ‘beroepskracht in opleiding’ te kunnen worden aangemerkt én niet valt onder één van de uitzonderingen, kan diegene niet worden ingezet als beroepskracht op grond van de regeling wet kinderopvang. Diegene telt dan dus niet mee voor de beroepskracht-kindratio.

Ook is een aantal keer gevraagd om een overgangsregeling voor oudere diploma’s. Het Ministerie van SZW heeft een overgangsregeling voor de taaleis IKK afgesproken met de partijen van de Cao kinderopvang. In de Cao Kinderopvang stonden tot en met 31 december 2024 bewijsstukken die het mondelinge taalniveau 3F aantonen. De overgangsregeling luidt: iedereen die vóór 1 januari 2025 één van deze bewijsstukken uit de Cao Kinderopvang heeft behaald, voldoet aan de taaleis IKK in de regeling wet kinderopvang.

Een ander voorstel is om medewerkers van 60 jaar en ouder helemaal uit te zonderen van de taaleis IKK en niet slechts voor drie jaar. De reacties uit de internetconsultatie zijn begrijpelijk. Een generieke uitzondering zou zekerheid en rust geven aan de oudere beroepskrachten. Toch is ervoor gekozen de uitzondering voor de duur van drie jaar te bieden. De taaleis beoogt dat alle beroepskrachten in de

² [Significant Public \(2023\) Taaleis IKK in de kinderopvang: Stand van zaken implementatie.](#)

dagopvang mondeling taalniveau 3F beheersen. Met het tijdelijke karakter van de uitzondering, wordt dit gerealiseerd vanaf 1 januari 2028.

Twee mensen vragen naar de mogelijkheden om Limburgs en Nedersaksisch te spreken in de kinderopvang. Ook de VNG en GGD GHOR vragen hiernaar in hun uitvoeringstoets. Het blijft mogelijk om deze streektalen te spreken naast de Nederlandse voertaal. Beroepskrachten mogen deze streektalen gebruiken als ze in levend gebruik zijn. Dit ontslaat hen echter niet van het aantonen van taalniveau 3F Nederlands voor de mondelinge deelvaardigheden in de dagopvang of 2F in de bso. Voor Fries is dit anders. Dat komt omdat de Friese taal de status heeft van officiële tweede taal in de Provincie Fryslân. Dit staat vastgelegd in de Wet gebruik Friese taal. Limburgs en Nedersaksisch hebben die status niet.